

Sobre el cas Rosenthal

Quan ja comença a esvanir-se l'escama (versió valenciana de l'escàndol) produïda pels cridaners escamots del blaverisme contra la paraula i la persona de David Rosenthal, potser és el moment d'intentar unes mínimes reflexions al respecte. No parlaré, però, de l'esperpèntic espectacle de la Llotja. El que vull en aquest paper és escriure unes poques ratlles amb la intenció de dir allò que els crítics m'impediren aquell dia.

Jo pensava, potser un tant ingènuament, que València havia de capitalitzar l'esdeveniment internacional protagonitzat pel *Tirant lo Blanc*, un dels grans clàssics de la nostra literatura, i que això havia

Josep PIERA

de fer-se, no amb folklòriques flors i violes, sinó senzillament invitant la persona que l'havia fet possible, i invitant-lo d'una manera oficial. Esperava, a més, que l'acte adquiriria un valor simbòlic per als escriptors valencians, en fer-nos veure un camí a seguir, una esperança. Vull dir que, si els escriptors actuals dediquem el nostre esforç creatiu a l'assoliment d'unes obres literàries amb capacitat per interessar les grans cultures majoritàries, demostrarem que és possible allò que d'altres ens neguen pel fet de pertànyer a una literatura d'àmbit restringit.

Després de l'acte de la Llotja, on res d'açò no va poder expressar-se, una volta celebrada la conferència de David Rosenthal

a Gandia, on l'ambient va ser tot un altre, vaig adonar-me de quina és la motivació bàsica que du el blaverisme a practicar el boicot sistemàtic de qual-sevol cosa que implique un avanç coherent de la nostra cultura. Neguen la catalanitat de les aportacions literàries valencianes. Així, sense més plantejaments, ens neguen una història i impedeixen la possibilitat de començar a veure'ns com a part d'una cultura europea amb

vocació i presència universals.

En lloc d'exigir dels poders públics un tracte respectuós i una promoció exterior dels productes culturals valencians (cosa que podria fer-se amb la col·laboració de les tres autonomies dels Països Catalans, tal com lúcidament plantejava David Rosenthal en la seua conferència), ells provoquen la frustració mesquina i mediocre que sols du al silenci castrador. Una trampa mortal, aquesta, en la qual molts es precipiten de cap, i que jo ja fa temps que denuncie.

Espere, així, que les autoritats iniciaran un autèntic projecte de futur i no es deixaran enredrar més pel blaverisme. Si llegeixen la conferència de David Rosenthal, que aviat serà publicada, s'adonaran que no és difícil, si es té la voluntat política i cultural necessària.

Cultura taurina

La nostra primera institució provincial, la Diputació de la més important província de la *Comunidad*, avança decidida pels camins de la glòria castissa. El seu cor valencianíssim, socialista, es delecta sense reserves per l'*Espanya de charanga y pandereta*. Amb entusiasme, es gasten els diners del pressupost organitzant, i anunciant a tota plana a *El País* del diumenge, el part de les seues entranyes: atents, *españolitos*, que a València del Cid se celebra la gran *Semana Cultural Taurina. Doce actos doce. Para conocer más los toros y ensanchar la afición*, que sempre és poca, i es commou el rostre enfarinat de Don Tancredo.

Tot quadra i encaixa, pels temps i

els aires que corren. A Barcelona s'ha declarat, per boca del meu cosí remot Pasqual Maragall i Mira, una nova vocació irrefrenable de segona ciutat d'Espanya. València es llança animosa al difícil art d'*españolear*, mirant d'assegurar-se lloc d'honor en tal escalafó. Perquè no faran museus presentables, ni biblioteques suficients, ni tindrem un cine o un teatre que puguem dir nostre, ni els nostres polítics es menjaran mitja rosca a Madrid, ni Televisión española ens traurà, i encara poc, més que en cas d'inundacions o de gelada. Però, en Cultura Taurina, ¡ah!,

El punt de Mira-

¡en Cultura Taurina serem els primers! Aquest honor, no ens l'ha de furta ni Sevilla ni Valladolid, no ho dubteu pas, que d'això ja s'encarrega l'autoritat competent, no debades han guanyat les eleccions.

Que els haja fet bon profit el programa de la setmana, tan dens: «*Los toros, arte y sentimiento*», «*El toreo andaluz. Sevilla y Ronda*» (en faltava un altre: «*El toreo valenciano: Manises y el Grau*»), «*Espanya y el toro*», «*Los toros de la generación del 27*» (evident: ¡no hi podien faltar!), i tot això. En santa pau i descans d'ànima que ho hagen gaudit, i que l'*Espanya Eterna* els ho pague en aquesta vida i en l'altra. Demanar que tinguen una miqueta de vergonya, seria demanar massa.

¡Oh, i que cansat estic, alguns dies, d'aquesta dissortada, irresponsable, servil, taurina terra!

Joan F. Mira